

Memoria xustificativa do Grao en Linguas Estranxeiras

UniversidadeVigo

Número total de páxinas: 9 páxinas

1 Xustificación de interese socioeconómico para a Comunidade Autónoma

1.1 Estudo sobre a incidencia e beneficios xerais e económicos derivados da nova ensinanza (xustificación da oportunidade da titulación)

O Grao en Linguas Estranxeiras da Universidade de Vigo constitúe unha titulación consolidada no Sistema Universitario de Galicia (SUG) desde a súa implantación no curso 2009-2010, cunha demanda sostida e unha inserción profesional coherente co seu perfil formativo. A modificación que agora se presenta non responde á creación dun novo título, senón a unha actualización estratéxica orientada a reforzar a súa calidade académica e a súa adecuación ás transformacións sociais, culturais e tecnolóxicas actuais.

Desde unha perspectiva socioeconómica, Galicia presenta unha demanda estrutural de profesionais con alta competencia en linguas estranxeiras, especialmente nos ámbitos da docencia, da comunicación empresarial e institucional, do turismo, da xestión cultural e das relacións internacionais. A elevación do nivel de esixencia na lingua estranxeira principal ata un dominio equivalente ao nivel avanzado C2 do Marco Común Europeo de Referencia das Linguas (MCER) supón unha mellora cualitativa significativa que incrementa a empregabilidade e a competitividade das persoas tituladas nun mercado laboral cada vez máis globalizado.

A incorporación formal de prácticas académicas externas e o reforzo das competencias vinculadas ás tecnoloxías da linguaxe e á comunicación dixital contribúen a mellorar a transferencia do coñecemento ao tecido produtivo e a responder ás necesidades dun contexto marcado pola transformación dixital e pola internacionalización dos intercambios económicos.

1.2 Carácter esencial ou estratéxico: resposta a necesidades prácticas e científicas do SUG

O título responde a necesidades estruturais do SUG no ámbito da formación avanzada en linguas modernas, lingüística e estudos literarios e culturais. A especialización en lingua inglesa con nivel C2, combinada coa formación progresiva en alemán, francés e portugués, sitúa esta titulación nunha posición diferencial dentro do SUG, ao ofrecer unha formación plurilingüe de alto nivel cunha orientación claramente internacional.

Desde o punto de vista científico, o Grao artículase arredor de ámbitos de coñecemento consolidados e en expansión, como a lingüística teórica e aplicada, os estudos literarios e culturais, a análise do discurso, a variación lingüística e as tecnoloxías da linguaxe. A súa conexión cos másteres e programas de doutoramento da Universidade de Vigo reforza a continuidade formativa e a capacidade de xeración de coñecemento especializado.

O reforzo das competencias en mediación intercultural, comunicación multilingüe e análise crítica responde igualmente ás esixencias dunha sociedade diversa e interconectada, na que o dominio avanzado de linguas estranxeiras constitúe un elemento clave de desenvolvemento científico, educativo e profesional.

1.3 Equilibrio territorial do SUG: xustificación do campus elixido para a implantación da ensinanza en relación coa súa especialidade

A implantación e consolidación do Grao en Linguas Estranxeiras no campus de Vigo contribúe ao equilibrio territorial do SUG. A Universidade de Vigo é a única institución pública que ofrece esta titulación no sur da Comunidade Autónoma, atendendo á poboación das provincias de Pontevedra e Ourense, cun peso demográfico e económico significativo.

A localización do campus no ámbito da Eurorrexión Galicia–Norte de Portugal dota á titulación dun carácter estratéxico singular, favorecendo a cooperación transfronteiriza e o desenvolvemento dun espazo multilingüe de intercambio cultural e económico. Neste contexto, a formación avanzada en inglés, alemán, francés e portugués constitúe un recurso esencial para a integración profesional e institucional nun contorno sociocultural internacionalizado.

Ademais, a integración do Grao na Facultade de Filoloxía e Tradución, xunto con outras titulacións do ámbito lingüístico e cultural, permite optimizar recursos, fortalecer sinerxías académicas e consolidar un polo formativo especializado en linguas, sociedade e culturas no sur de Galicia.

2 Mercado laboral

2.1 Estudo das necesidades do mercado laboral en relación coa titulación proposta

A crecente internacionalización da economía, a globalización dos mercados e a expansión da comunicación dixital teñen xerado unha demanda sostida de profesionais con alta competencia en linguas estranxeiras e cunha formación sólida en análise lingüística, literaria, sociocultural e comunicativa. No contexto galego, esta demanda maniféstase de maneira especialmente relevante nos ámbitos da educación, da empresa exportadora, do turismo, da administración pública e das relacións internacionais.

O sector educativo continúa a representar unha das principais saídas profesionais, dada a obrigatoriedade da ensinanza do inglés e a presenza crecente dun segundo idioma estranxeiro no currículo de educación secundaria e bacharelato. A formación avanzada que proporciona o Grao, especialmente coa consolidación dun nivel C2 na lingua

estranxeira principal, reforza a cualificación das persoas tituladas que posteriormente acceden ao Máster de Profesorado.

Paralelamente, o tecido empresarial galego, fortemente orientado á exportación e á cooperación internacional, require perfís con competencia comunicativa avanzada en inglés e noutras linguas europeas, así como capacidade de mediación intercultural. A presenza de sectores estratéxicos como o naval, a automoción, a industria conserveira, a loxística portuaria e o turismo internacional no ámbito de Vigo e a súa área de influencia incrementa esta necesidade.

A transformación dixital e o desenvolvemento de tecnoloxías da información e da comunicación amplían igualmente o abano de oportunidades profesionais, especialmente no ámbito da localización, da xestión de contidos multilingües, do tratamento de corpus e da comunicación dixital global.

2.2 Incorporación de perfís profesionais no título vinculados aos sectores estratéxicos de Galicia

A modificación do plan de estudos reforza a orientación profesional do título mediante a formalización de prácticas externas e a consolidación de competencias directamente vinculadas aos sectores estratéxicos galegos.

O sector turístico, clave na economía de Galicia e particularmente relevante na área de Vigo e nas Rías Baixas, demanda profesionais con dominio avanzado de linguas estranxeiras e coñecemento intercultural. A formación en comunicación especializada e mediación lingüística facilita a inserción en empresas turísticas, organización de eventos culturais e servizos de atención internacional.

No ámbito empresarial e industrial, especialmente nas empresas con proxección exterior, a competencia en inglés, alemán, francés e portugués resulta fundamental para a xestión de relacións comerciais, negociación internacional e comunicación corporativa multilingüe. A proximidade coa Eurorrexión Galicia–Norte de Portugal reforza a relevancia estratéxica do portugués como lingua de cooperación económica e institucional.

O desenvolvemento de competencias en análise do discurso, tecnoloxías da linguaxe e comunicación dixital permite, ademais, a incorporación das persoas tituladas a sectores vinculados á localización de software, á revisión e edición de contidos dixitais, á elaboración de materiais formativos e ao tratamento de datos lingüísticos.

2.3 Interese particular e apoio por parte dalgún grupo de empresas (clúster/hub) que apoie a proposta

A contorna socioeconómica da área de Vigo caracterízase pola presenza de empresas e clústeres con clara proxección internacional, como o sector da automoción, o naval, o portuario e o turístico, que requiren profesionais con competencia multilingüe avanzada. A relación habitual da Facultade de Filoloxía e Tradución con institucións culturais, centros educativos, empresas de servizos lingüísticos e entidades do ámbito da comunicación constitúe un marco favorable para o desenvolvemento das prácticas externas incorporadas na modificación do título.

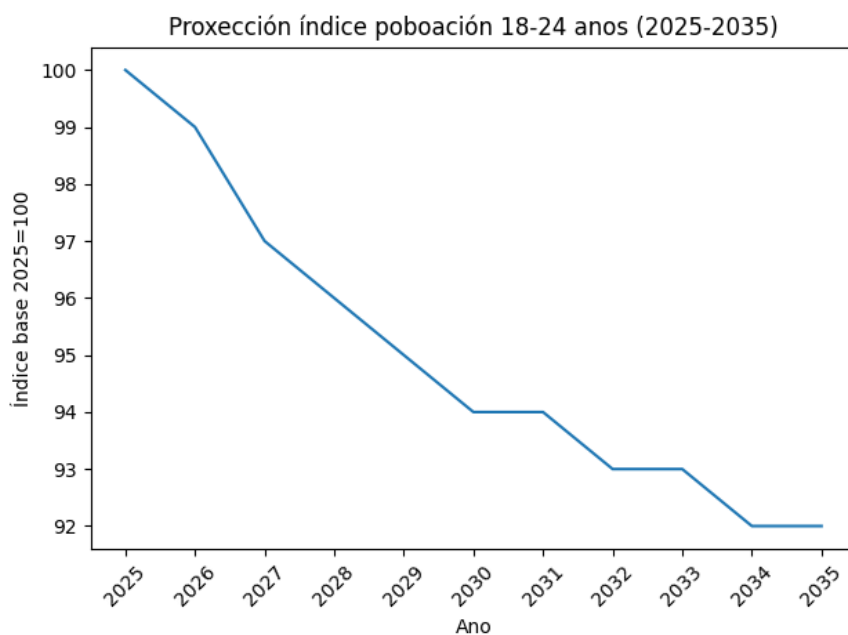
Ademais, a consolidación dun ecosistema tecnolóxico no campus de Vigo, con especial desenvolvemento en ámbitos como a enxeñaría de telecomunicacións e as tecnoloxías da información, facilita a colaboración interdisciplinaria en proxectos relacionados co procesamento da linguaxe, a comunicación dixital e a accesibilidade lingüística.

Neste contexto, o reforzo das competencias en linguas estranxeiras, mediación intercultural e tecnoloxías da linguaxe responde non só a unha demanda formativa, senón tamén ás necesidades reais dun tecido empresarial e institucional que opera nun contorno global e dixitalizado.

3 Demanda

3.1 Previsións de matrícula tendo en conta a análise da demanda real dos estudos propostos por parte de potenciais estudantes e da sociedade

As proxeccións demográficas oficiais para Galicia indican unha tendencia ao envellecemento da poboación e unha moderada redución da cohorte de idade universitaria (18-24 anos) ao longo da próxima década, tal e como se amosa no seguinte gráfico, que representa o índice de poboación de entre 18 e 24 anos en Galicia proxectado para os vindeiros dez anos. Este contexto supón un escenario de competencia entre titulacións dentro do Sistema Universitario de Galicia, no que a planificación da oferta debe atender non só ao volume demográfico senón tamén á capacidade de atracción e empregabilidade dos estudos ofertados.

Non obstante, a taxa de acceso á educación superior mantense estable e elevada en España e en Galicia, cunha proporción significativa de estudantes que optan por continuar estudos universitarios tras o bacharelato. Neste contexto, a formación en linguas estranxeiras mantén unha alta valoración social, asociada á mobilidade internacional, á empregabilidade e á cualificación profesional avanzada.

No caso específico do Grao en Linguas Estranxeiras, os datos históricos de matrícula desde a súa implantación mostran unha demanda sostida e unha ocupación regular das prazas ofertadas, cun perfil de alumnado estable e diversificado. A elevación do nivel competencial ata C2 na lingua principal, a incorporación formal de prácticas externas e o reforzo das competencias en comunicación dixital e tecnoloxías da linguaxe constitúen elementos que reforzan a potencia de demanda do título.

Ademais, a previsible xubilación progresiva dunha parte significativa do profesorado de educación secundaria, bacharelato e ensino universitario nos próximos anos incrementará a necesidade de novos profesionais cualificados no ámbito das linguas estranxeiras. Neste sentido, a optativa de *Adquisición e aprendizaxe do primeiro idioma estranxeiro: inglés* reconfigúrase como *Ensinanza e aprendizaxe da lingua inglesa*, para dedicarse especificamente á formación de profesorado de lingua inglesa, o cal resultará de especial importancia para ao alumnado que acceda posteriormente ao Máster Universitario en Profesorado.

En consecuencia, mesmo nun contexto de poboación xuvenil lixeiramente decrecente, as previsións de matrícula do Grao en Linguas Estranxeiras apuntan a unha estabilidade sostida a medio prazo, estimándose unha ocupación próxima ao total das 50 novas prazas ofertadas anualmente ao longo dos vindeiros 5 ou 10 anos, en coherencia coa evolución histórica da titulación e coas necesidades estruturais do sistema educativo e do mercado laboral galego.

4 Non duplicidade

4.1 Mención de ensinanzas afíns preexistentes nesta universidade

Na Universidade de Vigo existen titulacións do ámbito lingüístico e humanístico que presentan elementos parciais de afinidade co Grao en Linguas Estranxeiras, especialmente o Grao en Tradución e Interpretación e o Grao en Filoloxía Aplicada Galega e Española.

No caso do Grao en Tradución e Interpretación, a afinidade céntrase no estudo de linguas estranxeiras e na formación en competencias comunicativas avanzadas. Porén, trátase dunha titulación orientada especificamente á tradución escrita e á interpretación oral profesional, cunha estrutura curricular centrada en técnicas traditolóxicas, mediación interlingüística especializada e práctica profesional intensiva nestes ámbitos. O perfil de egreso é claramente diferente, pois está dirixido ao exercicio profesional da tradución e da interpretación como actividade principal.

Pola súa parte, o Grao en Filoloxía Aplicada Galega e Española comparte co Grao en Linguas Estranxeiras un número significativo de créditos de formación básica no ámbito lingüístico (90 créditos), feito derivado da modificación levada a cabo no ano 2020 co fin de dar viabilidade ao Grao en Filoloxía Aplicada Galega e Española. Non obstante, a especialización lingüística, literaria e cultural do Grao en Linguas Estranxeiras oriéntase fundamentalmente ás linguas modernas estranxeiras, cunha progresión competencial específica ata niveis avanzados (C2 na lingua principal), o que diferencia claramente o seu deseño formativo.

En consecuencia, aínda existindo afinidades disciplinares propias do ámbito das Humanidades, o Grao en Linguas Estranxeiras presenta unha orientación académica e profesional diferenciada dentro da Universidade de Vigo.

Táboa 1. Comparativa do Grao en Linguas Estranxeiras con Tradución e Interpretación e Lingua e Literatura inglesas (USC)

Aspecto	Linguas Estranxeiras	Tradución e Interpretación	Lingua e Literatura Inglesas (USC)
Configuración lingüística	Plurilingüe integrada	Multilingüe traditolóxica	Monolingüe (Inglés)
Nivel final lingua principal	C2	C1 ou C2, segundo lingua	C1/C2
Orientación profesional	Filolóxica plurilingüe	Tradución e Interpretación	Filoloxía inglesa
Número linguas estruturadas	3 linguas	2-3 linguas	1 lingua principal
Prácticas externas	Materia optativa de 4º curso	Materia optativa de 4º curso	Materia optativa de 4º curso

4.2 Acreditación de non coincidencia de obxectivos e contidos con outras titulacións existentes (coincidencia máxima do 50% dos créditos)

A análise comparativa dos plans de estudo evidencia que a coincidencia efectiva de créditos con outras titulacións da Universidade de Vigo non supera o límite do 50 %, establecido como referencia para evitar duplicidades substanciais.

Aínda que existen créditos de formación básica compartidos no ámbito das Humanidades e da Lingüística, o núcleo específico do Grao en Linguas Estranxeiras constitúe un bloque formativo propio e diferenciado —especialmente no relativo á progresión instrumental en lingua estranxeira ata nivel C2, ás materias de literatura e cultura das linguas estudadas e ás competencias en comunicación multilingüe avanzada—.

No ámbito do SUG, a Universidade de Santiago de Compostela oferta o Grao en Lingua e Literatura Inglesas, cunha orientación centrada fundamentalmente na filoloxía inglesa como disciplina única, mentres que a Universidade da Coruña ofrece titulacións vinculadas á lingua e á comunicación en contextos específicos. O Grao en Linguas Estranxeiras da Universidade de Vigo distínguese pola súa configuración plurilingüe integrada, que combina unha lingua principal cunha segunda e terceira lingua estranxeira, articuladas nun modelo progresivo e coordinado.

Esta estrutura formativa, xunto coa incorporación de prácticas externas e o reforzo das competencias en mediación intercultural e comunicación dixital, confire ao Grao en Linguas Estranxeiras un perfil singular dentro do SUG. Non se trata dun título monolingüe nin dun título profesionalizante en tradución, senón dun grao filolóxico plurilingüe avanzado cunha clara orientación internacional e académica.

Por tanto, pode acreditarse que o Grao en Linguas Estranxeiras da Universidade de Vigo constitúe unha oferta formativa diferenciada, complementaria e de valor único dentro do Sistema Universitario de Galicia, sen duplicidade substancial de obxectivos nin contidos con outras titulacións existentes.